

NIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Analiza diskursa</i>				
Šifra/kod	FIL ANG 435	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	4
Ciklus studija	drugi	Semestar	drugi	NPP 2019/2020.	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	engleski, bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. sc. Merima Osmankadić, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:207 Email:merima.osmankadic@ff.unsa.ba Telefon:253185	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar __1__ ; vježbe _____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog predmeta studenti se upoznaju s različitim pristupima samoj analizi diskursa kao što su teorija govornih činova, interakcijska sociolingvistika, etnografija komunikacije, pragmatika, analiza konverzacije i analiza jezičnih varijeteta. Također, polazi se od osnovnih postavki Hallidayeve funkcionalno-sistemske gramatike kao osnove za razvoj analize diskursa, a to su kohezija i koherentnost teksta. Govori se o društvenoj funkciji različitih vrsta teksta, o diskursu i ideologiji, govornom diskursu. Poseban naglasak stavlja se na ulogu konteksta u analizi diskursa. Studenti se upoznaju i s multimodalnom analizom diskursa kao i s načinima upotrebe korpusa u analizi diskursa. U sklopu ovog predmeta studenti se upoznaju i s osnovnim postulatima kritičke analize diskursa i sa značajem takvog pristupa diskursu uopće.				
SDG (cilj održivog razvoja)	Nije primjenjivo				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog predmeta jeste uputiti studente da povezuju znanja iz pragmatike s analizom različitih tipova diskursa, ukazati na važnost sagledavanja funkcije jezika u širem društvenom kontekstu, kao i na upotrebu jezika u manipulativne svrhe.
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog kolegija student treba da ima sljedeće sposobnosti, klasificirano prema Bloomovoj taksonomiji obrazovnih ciljeva:</p> <p>I razina (ČINJENIČNO ZNANJE, DOSJEĆANJE): definirati diskurs i analizu diskursa, imenovati njeno područje djelovanja, nabrojati pristupe analizi diskursa, imenovati načine analize diskursa, definirati kritičku analizu diskursa.</p> <p>II razina (RAZUMIJEVANJE): razumjeti i objasniti mjesto i ulogu analize diskursa u historijskom razvoju lingvističkih disciplina, prepoznati povezanost analize diskursa sa sistemsko-funkcionalnom lingvistikom Michaela Hallidaya, prepoznati potrebu u razvoju lingvistike za ovom naučnom disciplinom, objasniti potrebu interdisciplinarnog pristupa proučavanju jezika, čitati i interpretirati naučne tekstove iz oblasti analize diskursa, objasniti važnost kritičke analize diskursa u savremenom društvu.</p> <p>III razina (PRIMJENA): povezati znanje iz opće lingvistike i pragmatike s analizom diskursa, primijeniti stečena znanja na nepoznatim primjerima svih tipova diskursa, upotrijebiti različite metodologije istraživanja koje se koriste u (kritičkoj) anlizi diskursa na nepoznate primjere.</p> <p>IV razina (ANALIZA): usporediti istraživanja koja se sprovede u oblasti (kritičke) analize diskursa i njihove rezultate s istraživanjima u drugim lingvističkim disciplinama i rezultatima takvih istraživanja i njihov doprinos lingvistici ali i nauci uopće, kao i društvu u cjelini.</p> <p>V razina (SINTEZA): generalizirati i kontekstualizirati analizu diskursa u okviru razvoja lingvistike, pripremiti i samostalno voditi istraživanje u ovoj disciplini.</p> <p>VI razina (VREDNOVANJE, PROCJENA): kritički prosuđivati prednosti i nedostatke (kritičke) anlizi diskursa i samostalno predlagati nova rješenja i tumačenja.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Definicije diskursa; Pristupi analizi diskursa: teorija govornih činova, interakcijska sociolingvistika, etnografija komunikacije, pragmatika, analiza konverzacije, analiza varijanti
2.	Šta podrazumijeva analiza diskursa; Tri različita pogleda na diskurs; Principi analize diskursa prema Van Dijk
3.	Kohezija i koherentnost teksta
4.	Tekst i društvena funkcija teksta; Analiza žanra

5.	Diskurs i ideologija
6.	Govorni diskurs
7.	Upotreba strategija u diskursu
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Kontekst, kultura i komunikacija
10.	Analiza diskursa kao društvenog čina
11.	Multimodalna analiza diskursa
12.	Upotreba korpusa u analizi diskursa
13.	Kritička analiza diskursa – definicija i osnovni postulati
14.	Društvena semiotika
15.	Kritika kritičke analize diskursa
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	40% - izrada seminarskog rada ili prezentacije; izrada domaćih zadataka 30% - polusemestralna provjera znanja 30% - završni ispit
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="479 243 1451 600"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Izrada domaćih zadataka</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: _100_ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada domaćih zadataka: student je dužan redovno raditi domaće zadatke u obliku različitih vrsta analize različitih tipova diskursa • Polusemestralna provjera znanja: teoretski dio gradiva i analiza različitih društveno-jezičkih situacija • Završni ispit: teoretski dio gradiva i analiza različitih društveno-jezičkih situacija 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izrada domaćih zadataka	40	40	2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	3.	Završni ispit	30	30	4.				5.				Ukupno: _100_ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Izrada domaćih zadataka	40	40																										
2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																										
3.	Završni ispit	30	30																										
4.																													
5.																													
Ukupno: _100_ bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gee, J.P. (2025). <i>An Introduction to Discourse Analysis – Theory and Method</i>. 5th edition. London and New York: Routledge. (može i bilo koje drugo izdanje) ▪ Jones, R. H. (2024). <i>Discourse analysis – A resource book for students</i>. 3rd edition. London and New York: Routledge. (može i bilo koje drugo izdanje) ▪ Schiffrin, D. (1994). <i>Approaches to Discourse</i>. Oxford. Blackwell. ▪ Van Dijk, T. (1997). The Study of Discourse. In T. van Dijk (ed.) <i>Discourse as Structure and Process – Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction Volume 1</i>. London: Sage Publications. 																												

	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Fairclough, N. (1989). <i>Language and Power</i>. London: Longman.▪ Halliday, M.A.K., and R. Hasan (1976). <i>Cohesion in English</i>. London: Longman.▪ Locke, T. (2004). <i>Critical Discourse Analysis</i>. London, New York: Continuum.▪ Machin, D. and A. Mayr (2012). <i>How to do Critical Discourse Analysis – A Multimodal Introduction</i>. London: Sage Publications.
Napomene	

